

Aan de commissie ABZ	Datum 12 juni 2007
Onderwerp: Duurzaam beleggen	Portefeuillehouder: B.J. Lubbinge
Afdeling: Financiën	Bijlagen: -

1. Inleiding

In de raadsvergadering van 9 november 2006 (begrotingsraad) is een toezegging gedaan door het college om met een notitie te komen over de mogelijkheden van duurzaam beleggen door de gemeente Nieuwegein. Deze toezegging wordt hiermee gestand gedaan.

In deze notitie wordt ingegaan op:

1. Het begrip duurzaam beleggen;
2. De markt voor duurzaam beleggen en de overheid;
3. De beleggingssituatie van de gemeente Nieuwegein;
4. Toepassingsmogelijkheden voor duurzaam beleggen in de gemeente Nieuwegein.

2. Begrip duurzaam beleggen

Van duurzaam of maatschappelijk verantwoord beleggen kan worden gesproken indien een beleggingsportefeuille niet louter op grond van het financiële rendement wordt samengesteld, maar ook andere overwegingen een rol spelen. Deze vorm van beleggen kan berusten op een negatieve selectie – niet-beleggen in sectoren en ondernemingen die bepaalde, naar het oordeel van de belegger minder gewenste activiteiten ontplooiën of niet aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen – of op een positieve keuze (SER-advies december 2000, 'De winst van waarden').

Beheerders van ethische beleggingsfondsen stellen eisen aan de wijze waarop ondernemingen omgaan met mensenrechten, het milieu en de winstverdeling. Voorbeelden van negatieve selectie door beheerders zijn: een bedrijf moet vrij zijn van substantiële betrokkenheid bij bijvoorbeeld kernenergie, kinderarbeid, milieudelicten, productie van en handel in wapens, porno, kansspelen en de bio-industrie. Ook worden bedrijven uitgesloten indien hun producten en processen ernstige nadelige gevolgen hebben voor de samenleving, de natuur, of toekomstige generaties. Dan wordt onder meer gekeken naar corruptie, schending van fundamentele mensenrechten, slechte arbeidsomstandigheden, kinderarbeid en ernstige milieuschade. Voorbeelden van positieve criteria betreffen selectie door beheerders van bedrijven waar sprake is van: een visie op en uitleg van de maatschappelijke rol van de onderneming; goede arbeidsvoorwaarden; goede arbeidsomstandigheden; voortgaande dialoog met de stakeholders en openheid over het gevoerde beleid; sociale, ethische en ecologische rapportage; externe verificatie van de rapportage; inbedding van het sociaal, ethisch en ecologisch beleid in de bedrijfsvoering; betrekkingen met maatschappelijke organisaties of groepen in de samenleving.

Het predikaat 'duurzaam' is een breed begrip zonder wettelijke voorwaarden. De Vereniging van beleggers in duurzame ontwikkeling (VBDO) heeft richtlijnen opgesteld waarmee duurzame beleggingsfondsen verantwoording kunnen afleggen over hun selectiecriteria en selectieproces. Deze 'Transparantie Richtlijnen voor Duurzame Beleggingsfondsen' zijn inmiddels overgenomen door de Europese koepelorganisatie voor duurzame beleggers. Vrijwel alle Nederlandse duurzame beleggingsfondsen hebben deze richtlijnen onderschreven.

3. De markt voor duurzaam beleggen en de overheid

De markt voor duurzaam beleggen stijgt explosief. In de periode 1987-2005 is de omvang van duurzaam sparen en beleggen door particulieren in Nederland toegenomen van 333 miljoen euro naar 9,4 miljard euro (duurzaam sparen: 6,64 miljard en duurzaam beleggen: 2,7 miljard; cijfers VBDO).

Ondanks de sterke groei is de markt in Nederland voor duurzaam sparen en beleggen nog relatief klein. Kijken we puur naar het duurzaam beleggen, dan was in 2004 een kleine 2,5 procent van het totaal belegd vermogen op deze manier belegd. In de Verenigde Staten ligt dit percentage inmiddels boven de 10 procent.

De provincies en gemeenten die thans duurzaam beleggen zijn op de vingers van twee handen te tellen. Wel neemt de interesse van overheden sterk toe. Daarmee neemt ook de interesse van aanbieders van producten toe. Er was/is bij overheden veel huiver vanwege rendementonzekerheid en vanwege het voldoen aan de bepalingen van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido). Onderzoek heeft uitgewezen dat bij duurzame beleggingen er geen sprake hoeft te zijn van een negatieve invloed op het rendement/risico. Een aantal banken, waaronder de Bank Nederlandse Gemeenten biedt inmiddels duurzame beleggingen aan die passen binnen het kader van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido). Dat houdt in dat de ingelegde hoofdsom gegarandeerd terugkomt en dat de partij waarbij wordt belegd minimaal over een single A-rating beschikt. Bij beleggingen op de lange(re) termijn ligt een double A-rating van de financiële instelling meer voor de hand.

Duurzame beleggingen worden vaak aangegaan voor de termijn van vijf tot tien jaar. De markt is nog niet dermate ontwikkeld dat er al veel producten voor het korte segment beschikbaar zijn.

Op het terrein van duurzaam beleggen voor overheden is naast fondsbeleggen ook maatwerk door marktpartijen mogelijk. Daarin zal de opdrachtgever dan de condities van de duurzame beleggingen moeten aangeven, d.w.z. 'uitsluitingscriteria' (partijen die niet.....), 'best in class' (partijen die als beste duurzaamheid in hun vaandel hebben) of een combinatie.

4. De beleggingssituatie van de gemeente Nieuwegein

De gemeente Nieuwegein verkeert sinds december 2004 in een lenende positie. De grote investeringen in het grondbedrijf voor met name de Binnenstad zorgen voor een grote behoefte aan liquide middelen. De verwachting is dat er de komende jaren een toenemend beroep op de kapitaalmarkt moet worden gedaan. Dit komt door de omvangrijke investeringen in gemeentelijke vastgoed (*Stadshuis, theater, parkeergarages*) en door *grondbedrijfstransacties*.

De strategie die elk half jaar met u wordt doorgenomen is gericht om de financieringstekorten aan te vullen met leningen niet over te gaan tot het verkopen van delen van de beleggingen. Dit